

4.4. RAHVUSLIK KOOSSEIS

Rahvused ja keeled

Maailmas on üle 3000 rahvuse.

Eri rahvad räägivad erinevaid keeli. Maailmas kõneldakse üle 6000 keele. Suurt osa neist kõneleb väga vähe inimesi.

Neid keeli, mida räägib üle viie miljoni inimese, on maailmas ainult 70.

Kas eesti keel kuulub maailma 70 suurema keele hulka? Põhjenda!

Kindlas piirkonnas elavad ühise keele ja ühise kultuuriga inimesed moodustavad **rahvuse**.

Eestlased, venelased, sakslased, inglased jt on kõik eri rahvused. Eestlased räägivad eesti keelt, venelased vene keelt jne.

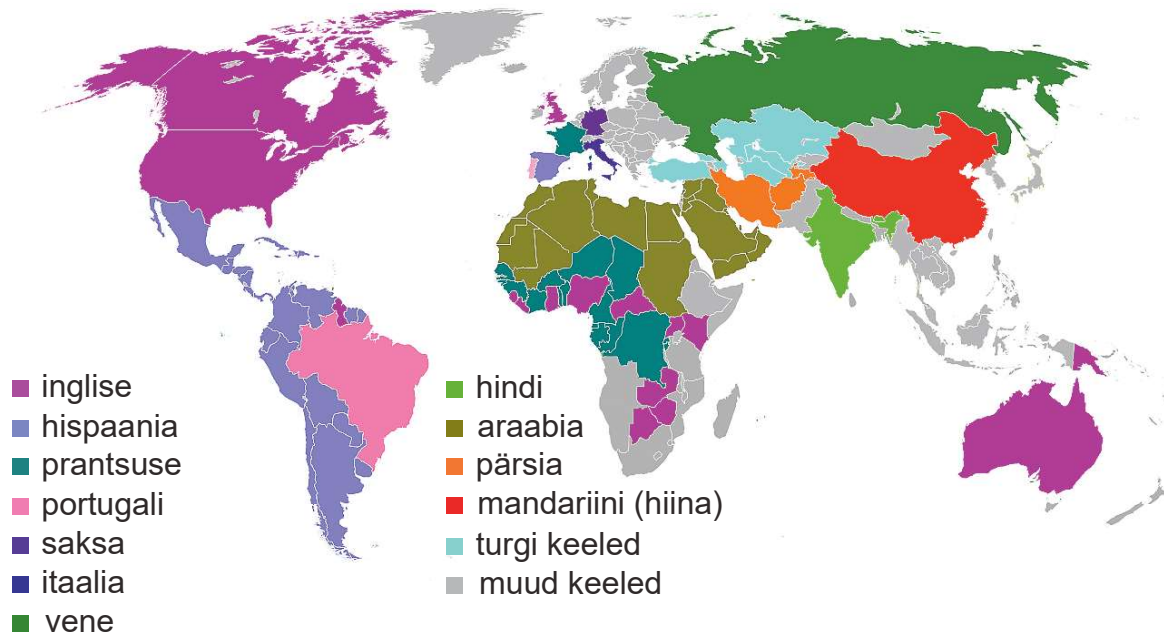

Tuleta meelde keelte teemat ptk 3.1.

Suurlinnades elab tänapäeval paljudest rahvustest inimesi. Omavaheliseks suhtlemiseks kasutavad nad enamasti riigikeelt.

Maaailma suuremad keelerühmad

ÜLESANNE 1

**Vaata maailma suuremate keelerühmade kaarti.
Millistes maailmajagudes või nende osades on ülekaalus
alljärgnevad keeled?**

1. Inglise keelt räägitakse
2. Hispaania keelt räägitakse
3. Vene keelt rääkivad riigid on
4. Araabia keelt kõnelevad riigid asuvad
5. Prantsuskeelsed riigid asuvad
6. Mandariini keelt räägitakse

***Leia koos õpetajaga ajaloost põhjendusi,
miks räägitakse neid keeli just nendes piirkondades.
Arutle kaaslastega.
Vajadusel kasuta maadeavastuste kaarti.**

Euroopa rahvuslik koosseis

Enamikus Euroopa riikides elab üks põhirahvus ja seal räägitakse ühte riigikeelt.

Põhirahvus on see rahvus, keda on riigis arvuliselt kõige rohkem.

Riigikeel on selle riigi ametlik keel, mida räägib põhirahvus.

Eestis on põhirahvuseks eestlased, riigikeel on eesti keel.

Kõikides riikides elab põhirahvuse kõrval veel teisi rahvaid ja teisi keeli kõnelevaid inimesi.

Peamised Euroopa riikides kõneldavad keeled

ÜLESANNE 2

**Vaata Euroopa riikide peamiste keelte kaarti.
Märgi õige vastus.**

- 1.** Enamik rahvastikust kuulub põhirahvuse hulka **Venemaal | Islandil | Hispaanias.**
- 2.** Ukrainas ja Valgevenes räägivad paljud inimesed peale riigikeele veel **saksa | poola | vene** keelt.
- 3.** Balti riikidest (Eesti, Läti, Leedu) räägivad inimesed kõige rohkem vene keelt **Eestis | Lätis | Leedus.**
- 4.** Soomes on soome keele kõrval teiseks riigikeeleks **rootsi | norra | eesti** keel.
- 5.** Soome ja Rootsi põhjaosas elab palju **sakslasi | eestlasi | laplasi ehk saame.**

Eesti rahvuslik koosseis

Eestis elab kõige arvukamalt eestlasi.

Peale eestlaste elab Eestis veel enam kui 180 rahvusest inimesi. Teiste rahvuste esindajatest elab Eestis kõige rohkem venelasi, ukrainlasi, valgevenelasi ja soomlasi.

*Eestis elab
909 000 eestlast ja
üle 400 000 muust
rahvusest inimese.
(Statistikaamet
2020)*

ÜLESANNE 3

Vaatle tabelit Eesti rahvusliku koosseisu kohta:
andmebaas.stat.ee

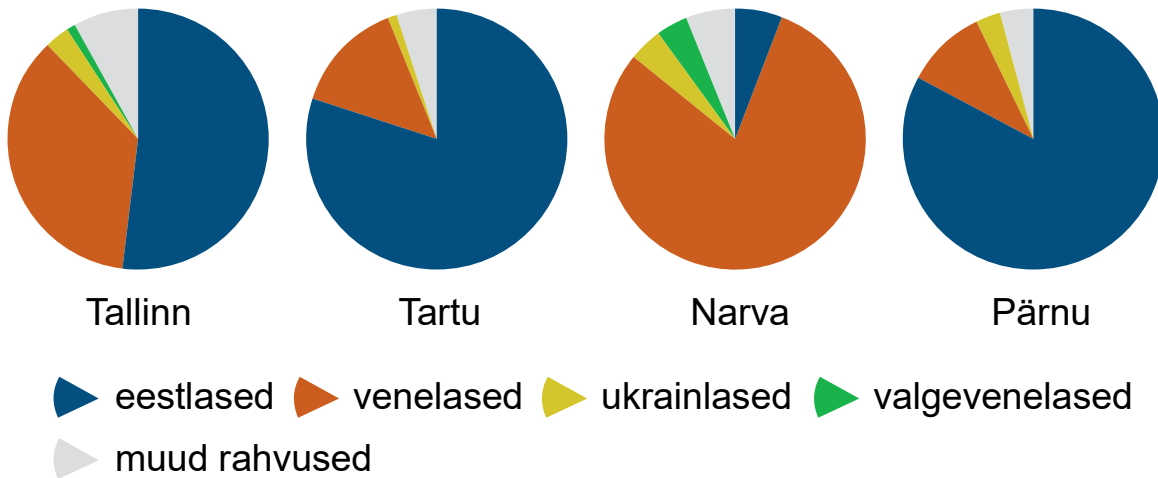
- Kirjuta vasakule „Otsi tabeleid“ otsinguaknasse RV0222
- 2012. aasta kohta leiad andmed tabelist „RV0222: Rahvastik soo, rahvuse ja maakonna järgi, 1. jaanuar“.
- 2018. aasta kohta leiad andmed tabelist „RV0222U: Rahvastik soo, rahvuse ja maakonna järgi, 1. jaanuar, haldusjaotus seisuga 01.01.2018“.

Täida tabel.

Rahvaarv	2012. aasta	2018. aasta	Arvuta muutused
eestlased			
venelased			
Muud rahvused			
ukrainlased			
soomlased			
inglased			

Arutle muutuste üle klassikaaslastega.

Eesti suuremate linnade rahvuslik koosseis

ÜLESANNE 4

Vaatle diagramme. Vaatle diagrammide all rahvuste värve. Võrdle Eesti nelja suurema linna rahvuslikku koosseisu.

1. Täida lüngad diagrammide alusel.

- 1) Kogu rahvastikust elab eestlasi kõige rohkem

.....

- 2) Kogu rahvastikust elab venelasi kõige rohkem

.....

- 3) Ukrainlasi elab kõige rohkem

- 4) Muid rahvusi peale eestlaste ja venelaste

elab kõige rohkem

2. Mille poolest erinevad Tartu ja Pärnu rahvuslik koosseis Tallinna ja Narva rahvuslikust koosseisust?

Arutle kaaslastega.

- 1) Mille poolest on Tartu ja Pärnu sarnased?**
- 2) Mille poolest erinevad Tartu ja Pärnu Tallinnast?**
- 3) Mille poolest erineb Narva Tartust, Pärnust ja Tallinnast?**

*Kagu-Eestis elab eestlaste rahvusrühm setud.
Setusid on umbes 10 000.*